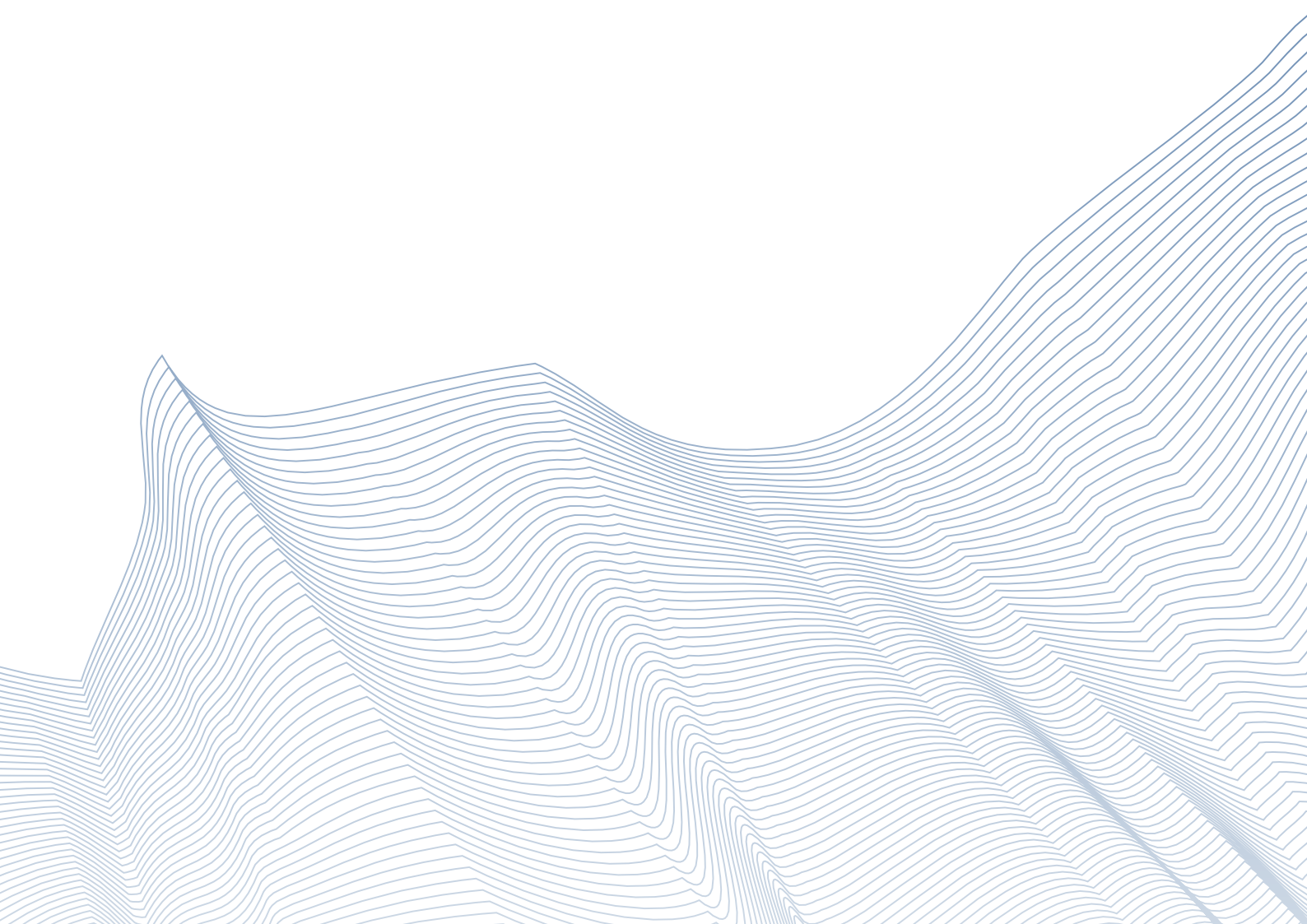

**EXPERTGRUPPEN
FÖR BISTÅNDSANALYS**

2017

BISTÅNDSANALYS

Denna rapport kan nedladdas utan kostnad på www.eba.se.

Formgivning: Emma Andersen Design & Art Direction

Tryck: Elanders Sverige AB

BISTÅNDSANALYS 2017

Årsrapport från Expertgruppen för biståndsanalys, för år 2016.

Expertgruppen för Biståndsanalys (EBA) är en statlig kommitté som med hjälp av forskare och andra experter tar fram analyser och utvärderingar av det svenska biståndet. EBA bidrar med kunskap som kan förbättra biståndet, samt belyser aktuella frågor och viktiga ämnen som inte fått tillräcklig uppmärksamhet.

EBA fattar självständigt beslut om vilka studier som ska göras. Författarna till EBA:s rapporter ansvarar självständigt för analys, slutsatser och rekommendationer. Slutlig kvalitetssäkring står expertgruppen för.

EBA bygger broar mellan politiker, forskare och praktiker – världar som inte alltid kommunicerar med varandra. EBA:s seminarier är en naturlig mötesplats för debatt om viktiga biståndsfrågor. Där sätts våra rapporter in i ett bredare sammanhang och diskuteras ur såväl ett policy- som praktiskt perspektiv. Målet är att bidra till ett bra bistånd som genomförs effektivt.

INNEHÅLL

Förord	4
Global utveckling	6
Utbildning – centralt för utveckling	9
Biståndets styrning.....	10
Ett effektivt bistånd.....	14
Att utvärdera bistånd	20
Data och statistik – kunskap på bräcklig grund.....	22
Erfarenheter och verksamheten framöver	24
Beslutade rapporter och genomförda seminarier under 2016.....	26

FÖRORD

För drygt fyra år sedan skapades EBA. Verksamheten har vuxit sedan dess och fått allt tydligare former. EBA är i dag en etablerad aktör – även internationellt. I tilläggsdirektiven från juli 2016 angav regeringen att EBA:s verksamhet ska ses som långsiktig.

Under 2016 beslutade EBA om publicering av sexton rapporter. Ytterligare tolv är på gång. Därtill publicerades tio så kallade *Development Dissertation Briefs*. Tolv seminarier har hållits under det gångna året.

EBA vill vara policyrelevant. Till exempel behandlar tre av 2016 års studier Sveriges stöd till Afrika. Den ena utgjorde ett direkt bidrag till regeringens arbete med att ta fram en ny regional strategi för samarbetet med Afrika söder om Sahara. De två andra studierna, med fokus på Tanzania och Uganda, utfördes inte bara för att utvärdera Sveriges stöd till dessa länder. Tanken var även att identifiera former för att utvärdera det landbaserade bilaterala biståndet på ett kostnadseffektivt sätt.

För att stärka arbetet med en politik för migration och utveckling har EBA även tagit fram en studie om hur de kraftigt ökade migrationsflödena påverkat det svenska utvecklingssamarbetet. Här sätts den svenska politiken in i ett europeiskt perspektiv. Rapporter har dessutom publicerats om PGU, politiken för global utveckling, och om ansvarsfördelningen mellan olika svenska aktörer för att genomföra Agenda 2030.

EBA:s seminarier är välbesökta och inte sällan överbokade. Under året har drygt tusen personer deltagit i seminarierna, många vid flera tillfällen. Det har varit allt från riksdagsledamöter, anställda på UD, Sida och andra myndigheter, till personer från civilsamhällets organisationer, media och allmänt biståndsintresserade personer.

EBA för en löpande diskussion med olika intressenter inom biståndet för att bidra med policyrelevanta analyser och utvärderingar. Samtidigt värnar EBA om sitt dubbla oberoende: EBA beslutar självständigt vilka studier som ska genomföras, och ger författarna fria händer att göra urval av fakta, dra slutsatser och ge rekommendationer. Kvalitetsgranskning är och förblir en bärande grundstomme i verksamheten.

Att sprida och diskutera innehållet i EBA:s rapporter är kanske lika viktigt som rapporterna i sig. Många gånger utformas seminarierna som en vidareutveckling av rapporterna – syftet är att skapa ett samtal om en angelägen fråga eller diskutera hur slutsatser och rekommendationer kan påverka det svenska biståndet. Vid ett utbildningsseminarium den 11 maj provades en för EBA ny seminariemodell, där deltagarna delades in i

mindre grupper. Syftet var framför allt att skapa utrymme att mer på djupet diskutera avgränsade ämnen. Det är i linje med ambitionen om ökat lärande av rapporterna som lyftes fram i *Biståndsanalys 2016*.

EBA:s rapporter syns mycket i medierna, oftast i biståndsfokuserade organ som *OmVärlden* och *Biståndsdebatten.se*. Då och då förekommer EBA:s studier på ledarsidor och debattsidor. Ibland skriver man att EBA drar slutsatser och ger rekommendationer trots att det egentligen är rapporternas författare som för ordet. EBA kan med andra ord bli bättre på att förklara det dubbla oberoendet. Det händer också att EBA:s ledamöter ger uttryck för gemensamma synpunkter – som här i *Biståndsanalys 2017*.

Med den här rapporten vill vi lyfta fram de viktiga lärdomarna från EBA:s rapporter och seminarier. Samtliga rapporter som beslutats under 2016 finns med. Det innebär att även fem studier som lanserats först i början av 2017 ingår.

Vi hoppas att *Biståndsanalys 2017* ska inspirera till läsning av våra rapporter och ta samtalet om biståndets inriktning och utformning några steg vidare.

Stockholm, mars 2017

Lars Heikensten, Ordförande

Gun-Britt Andersson, Vice ordförande

Arne Bigsten

Kim Forss

Torgny Holmgren

Eva Lithman

Malin Mobjörk

Julia Schalk

GLOBAL UTVECKLING

Världen står inför stora utmaningar de närmaste åren; det handlar om säkerhet, klimat, mänskliga rättigheter, kvinnors rätt till hälsovård och mycket annat. Den globala utvecklingen beror till stor del på hur utmaningarna tacklas. Att förstå vad som driver utveckling och varför vissa länder och insatser är mer framgångsrika än andra – det är frågor som EBA ständigt aktualiserar i sina rapporter och seminarier.

Agenda 2030 med sina sjutton globala mål för hållbar utveckling manar till gränsöverskridande samarbete. Tanken är att ingen ska hamna på efterkälken i arbetet för en fredlig och hållbar värld. Målen är både ”universella” och ”integrerade och odelbara”. Regeringen har som uttalad ambition att Sverige ska vara ledande i genomförandet av Agenda 2030. Biståndet är en viktig komponent för att nå målen, men frågan är också vilken roll biståndet ska ha i relation till andra politikområden i detta arbete.

Att inte lämna någon på efterkälken är ett ambitiöst mål som ställer krav på att bistånd och andra utvecklingsinsatser är inkluderande. Marcus, Mdee och Page granskar i en syntesrapport ([EBA 2017:02](#)) vilka åtgärder som effektivt lyckas motverka diskriminering och fattigdom. De konstaterar dock att det långsiktiga perspektivet, som fattigdomsminskning innebär, oftast saknas i de granskade studierna. Diskriminerade grupper inkluderas mest effektivt, anser författarna, genom att prioritera generella system som inkluderar alla i största möjliga utsträckning. I andra hand bör riktade åtgärder, som kvotering eller finansiellt stöd, sättas in för att motverka strukturella hinder. Antidiskrimineringsåtgärder bör även kombineras med kampanjer för attitydförändring för att förebygga motreaktioner.

Politiken för global utveckling (PGU) bygger på samstämmighet. Den har fått en nystart under 2016. PGU är ett centralt verktyg för att kunna genomföra Agenda 2030, men samtidigt är relationen otydlig mellan PGU och de globala målen för hållbar utveckling. Vad är medel och vad är mål egentligen?

Trots ambitionen om en samstämmig svensk utvecklingspolitik, är det tydligt att den främst är en angelägenhet för utrikesutskottet i riksdagen. Bristande tydlighet vad gäller målkonflikter bland annat, samt motstridiga intressen, tycks ha bidragit till det låga engagemanget hos riksdagspolitikerna. Men om inte landets högsta företrädare för olika politikområden känner sig ha ägarskap för PGU, hur går det då med dess genomförande?

Måns Fellesson och Lisa Román ([EBA 2016:08](#)) ser flera utmaningar för svensk politik när PGU ska bli praktisk verklighet. Tydligt politiskt ledarskap är en viktig faktor för att öka genomslaget för PGU bland politiker och tjänstemän, anser de. Samstämmighetspolitiken kan få mer kraftfullt genomslag om ansvar fördelas och utkrävs för att *vidta åtgärder*, snarare än för att uppnå vissa mål. Det är regeringen som bär huvudansvaret för att etablera och leda denna process.

FN:s nye generalsekreterare António Guterres och biträdande generalsekreterare Amina J. Mohammed, första dagen på sina nya poster, januari 2017. Foto: UN Photo/Mark Garten

Enligt Jönsson och Bexell (*EBA 2016:04*) har regeringen hittills agerat relativt svagt i detta avseende. Exempelvis har riksdagen inte involverats i tillräckligt hög grad för att bygga en långsiktig och blocköverskridande politik. Regeringen har heller inte skapat tillräckliga förutsättningar för att hantera målkonflikter mellan olika politikområden, och inte tagit nödvändigt ansvar för att lösa sådana konflikter.

Politiskt ledarskap inkluderar förmågan, och modet, att prioritera. Det biståndspolitiska ramverket som lanserades 2016 är alltför brett och saknar tillräckligt tydlig vägledning om vad som ska prioriteras, menar kritiker. Per Molander (*EBA 2016:11*) argumenterar för att Sverige ska öka biståndet till utbildning och offentlig förvaltning. Vidare bör regeringen prioritera insatser som främjar "internationella kollektiva nyttigheter". Starka skäl talar alltså för att inom PGU:s ram resa frågor om både svensk skattepolitik och handelspolitik, menar han.

Hälsa är ett av de stora centrala områdena i ett globalt perspektiv. Den berördes redan i *EBA 2014:02*. Hälsa är också en tydlig PGU-fråga där Sverige i eget intresse bör söka samarbete med forskare i låg- och medelinkomstländer – och

finansiera samarbetena utanför biståndsbudgeten. Även djurhälsa är ett område där forskning i global samverkan har avgörande betydelse och där det finns stora förbättringsmöjligheter. Ulf Magnusson m.fl. (*EBA 2017:03*) visar att ökad djurhälsa har positiv effekt på fattiga människors möjligheter att förbättra sina livsvillkor. EBA har för avsikt att framöver ytterligare belysa den globala hälsans roll för global utveckling och i svenskt bistånd.

Det finns ett stort antal humanitära kriser i världen, och det humanitära systemet förmår inte möta alla behov. Fler människor än någonsin lever på flykt undan krig, konflikter och brott mot mänskliga rättigheter. Merparten är flyktingar i sina egna länder, eller i grannländer. En mindre del flyr till Europa.

Detta har fått konsekvenser för utvecklingsarbetet, som Knoll och Sheriff (*EBA 2017:01*) visar. Bland annat finns i dag ett större intresse för att söka påverka migrationens grundorsaker. Mer kunskap behövs om hur samverkan mellan det långsiktiga utvecklingsarbetet och det humanitära biståndet kan stärkas – samt hur detta bör kopplas till migrationsfrågor. Här kan EBA spela en roll.

Två barn på väg till skolan i Timbuktu, Mali.
Foto: UN Photo/Marco Dormino.

UTBILDNING – CENTRALT FÖR UTVECKLING

Utbildning är en nyckelfaktor för utveckling för både samhällen och individer. Det är forskarna eniga om. Ändå har Sveriges utbildningsbistånd, och särskilt stödet till grundutbildning, sjunkit i många års tid, visar Per Molander i sin EBA-rapport (2016:11).

Globalt går mest biståndsmedel för utbildning till lägre medelinkomstländer – inte till låginkomstländer. Detta rimmar illa med målet att ta en ledande roll för att förverkliga Agenda 2030 (där ingen ska hamna på efterkälken). En avgörande faktor för att minska klyftorna mellan rika och fattiga är att de fattigaste barnen, och särskilt flickorna, får chans till skolutbildning i unga år. Det underströk professor Pauline Rose vid ett seminarium där två utbildningsrelaterade studier ([EBA 2016:02](#) och [EBA 2016:03](#)) lanserades.

Just utbildningsinsatser studeras utifrån olika synvinklar i ett flertal EBA-rapporter 2016. Biståndsgivare kan främja utbildning i andra länder på många sätt, men för att få en uppfattning om vad som verkar fungera bäst trots allt har EBA initierat två syntesstudier. I den ena ([EBA 2016:02](#)) utgår Amy Damon m.fl. från randomiserade kontrollstudier¹ när de konstaterar att så kallade villkorade bidrag² fungerar bäst både för att förbättra skolresultaten och för att öka barnens närvaro i skolan. I den andra studien ([EBA 2016:03](#)) ger Joel Samoff m.fl. en mer komplex bild och lägger större tonvikt vid vilket sammanhang insatser sker. Analysen vidgas till vad som fungerar för vem, under vilka omständigheter och på vilka villkor. Insatser som visat sig effektiva tar avstamp i samhällsproblem och hur problemen påverkar elever, lärare och skolor. Författarna menar således att man måste bedöma värdet av utbildningsinsatser i den sociala, ekonomiska och politiska miljön där de ska fungera.

Utbildning finns även med i Marcus m.fl. ([EBA 2017:02](#)) syntesstudie om antidiskriminering. Där framgår att just utbildning är en av de viktigaste åtgärderna för att motverka diskriminering. Flickor som tillhör marginaliserade grupper är särskilt utsatta. De diskrimineras ofta i flera bemärkelser via exempelvis kön, etnicitet och språk. Satsningar på flickors utbildning bidrar dessutom till förmågan att uppnå flera av de globala målen för hållbar utveckling. Exempelvis gifter sig utbildade flickor inte lika tidigt som deras jämnåriga med lägre utbildning. De får inte heller barn lika tidigt, de investerar i sina egna barns hälsa i större utsträckning, och är mer benägna att skicka barnen till skolan. Därmed skapas en positiv spiral som får både lokala och globala effekter, menar Molander ([EBA 2016:11](#)) och Vimefall ([EBA DDB 2016:04](#)).

Utbildning handlar om ett livslångt lärande där grundskola och högre utbildning vävs in i varandra. Därför har EBA under 2017 ett fortsatt fokus på utbildningsfrågan via två kommande rapporter om forskningsbistånd som Sverige bedrivit under lång tid. Vi hoppas få svar på ett antal frågor såsom: Vilka effekter har det svenska biståndet haft? Är forskningsbiståndet i samklang med dagens samhälleliga utmaningar?

¹ Randomiserade kontrollstudier eller Randomized Controlled Trials (RCT) är en experimentell vetenskaplig utvärderingsmetod för att fastställa om en insats har effekt. Slumpen får avgöra vilken av två grupper som får del av en specifik insats, den andra gruppen (som inte får del av insatsen) utgör kontrollgruppen.

² Villkorade bidrag betyder att mottagaren, i det här fallet familjer, får pengar från stat/givare i utbyte mot att mottagaren går med på ett antal krav, i det här fallet att familjen låter sitt barn gå till skolan.

BISTÅNDETS STYRNING

Flera EBA-rapporter har under året belyst styrning, beslutsfattande och resultatrapportering, framför allt i samband med internationellt utvecklingssamarbete men även i relation till Agenda 2030 och PGU.

Mark McGillivray m.fl. (*EBA 2016:10*) pekar på den ständiga motsättningen mellan biståndets princip och praktik. Det politiska kravet i givarländer på att motivera sina egna biståndsutgifter leder ofta till en fokusering på kortsiktiga resultat – detta på bekostnad av hållbara långsiktiga effekter.

Samma problem beskrivs av Samoff m.fl. (*EBA 2016:03*) som påtalar de konsekvenser denna ”fel-matchning” får vid utvärderingar. Biståndets kortsiktiga kretslopp kräver snabba utvärderingar, som ofta görs långt innan de avsedda resultaten ens blir märkbara. Föga förvånande blir sådana utvärderingar ofta ytliga. De ägnas mer åt sådant som kan mätas enkelt och snabbt (exempelvis hur många lärare som deltagit i en workshop, eller hur många böcker som levererats) snarare än att granska mer långsiktiga effekter (om undervisningen och lärandet förbättrats till exempel).

Utvärderingar behöver anpassas mer till de centrala frågeställningar som de som utformar biståndet brottas med, blir EBA:s slutsats, och knyts mindre till Sidas insatser och administrativa rutiner. När insatser utformas måste man också – betydligt mer än i dag – skapa förutsättningar för uppföljning och utvärdering redan från början. Precis som vid alla andra offentliga uppgifter är det viktigt att tydligt fastställa syfte, målbild och resultat. Utvärderingar bör i högre grad fokusera på biståndets långsiktiga effekter och hållbarhet, och kan med fördel genomföras en tid efter att hela finansieringen avslutats.

Ett grundproblem är att Sida och andra uppdragsgivare gärna vill ha svar på alltför många frågor samtidigt när de beställer utvärderingar (se *EBA 2015:02*). Kretsen av utvärderare får gärna breddas.

ATT STYRA BISTÅNDETS OMFATTNING OCH INRIKTNING

Sverige har länge haft en ambitiös biståndsagenda, och har sedan 1975 avsatt en procent av bruttonationalinkomsten för bistånd. Ett så tydligt mål har sina fördelar, men att styra utifrån en given ram kan även ha negativa effekter. Risken blir att debatten handlar mer om volymer än om biståndets inriktning och innehåll. Även biståndets utformning påverkas i praktiken när ett utgiftsmål tillåts styra. Politiken riskerar alltså paradoxalt nog att bli mer ”tydlig”, samtidigt som kvaliteten kan bli lidande när ambitionen att nå en viss utgiftsnivå tillåts dominera.

Lars Anell (*EBA 2017:04*) påpekar i sin essä hur viktigt det är att lägga mer fokus på att diskutera innehållet och därefter sätta en biståndsram – och mindre kraft på en ram som ska fyllas med ett innehåll. Varför inte bestämma biståndets omfattning och inriktning för en fyraårsperiod på ungefär samma grunder som forskningsbudgeten fastställs, föreslår Anell. Det ger utrymme för en debatt om biståndets innehåll och möjligheten att nå önskade mål som sedan läggs till grund för besluten om anslagens storlek.

En kvinna i Juba, Sydsudan lär sig använda datorer genom UN Women's utbildningsprogram. Foto: UN Photo/JC McIlwaine.

Migration finns med allt tydligare på den biståndspolitiska agendan, bland annat som delmål i Agenda 2030 och i det biståndspolitiska ramverket. Knoll och Sherriff (*EBA 2017:01*) undersöker hur biståndsmedel har använts i Sverige och i några andra europeiska länder för att finansiera mottagandet av asylsökande. Länder har gjort olika tolkningar av vad som kan klassas som bistånd, påpekar författarna. Reglerna som fastställts av OECD-DAC (OECD Development Assistance Committee) behöver bli tydligare och ska respekteras.

Knoll och Sherriff ser inte några tydliga trender vad gäller givares stöd i övrigt till särskilda ”migrationsrelaterade” projekt, men noterar ett ökat fokus på humanitärt bistånd och på länder som är strategiskt relevanta utifrån ett migrationsperspektiv. Dessutom lägger givarna troligen större vikt vid insatser som kanske inte direkt behandlar migration men som inriktas på grundorsakerna (*root causes*) bakom dagens ökade migration. De statistiska underlagen behöver dock bli bättre för att kunna fånga dessa och andra centrala dimensioner. Här krävs ett ökat erfarenhetsutbyte mellan EU-länderna. Knolls och Sherriffs studie lyfter fram specifika frågor som bör följas upp, och visar att relationen migration–utveckling bör analyseras närmare.

Sveriges bistånd har en bred ansats. OECD-DAC har tidigare kritiserat Sverige för att sprida sina insatser alltför tunt över alltför många länder, teman och program. Denna fråga diskuterades även i *Biståndsanalys 2016* med utgångspunkt från Rune Hagens rapport (*EBA 2015:03*). Studierna om Uganda (*EBA 2016:09*) och Tanzania (*EBA 2016:10*) visar fler exempel på det svenska biståndets stora spridning.

Beslutsfattandet är decentraliserat i hög grad – det visar EBA:s kartläggning av vem som beslutar om svenska biståndsmedel (*EBA 2016:06*). En risk med detta är att decentraliseringen försvårar prioritering och sektorsvis kompetensuppbyggnad. EBA vill gärna återkomma till frågan. Vilken effekt får detta decentraliserade beslutsfattande på biståndets inriktning och kvalitet?

STYRNING GENOM STRATEGIER

Styrning i form av strategier behandlas i flera rapporter. Kruse (*EBA 2016:09*) påtalar hur viktigt

det är att koppla strategier tydligare till landnivå. Han vill involvera lokala partner mer i processen när strategier för att säkerställa ett ägarskap utarbetas.

Strategier behöver också kopplas tydligare till varandra. I sin rapport om regionalt bistånd till södra Afrika (*EBA 2016:01*) argumenterar Söderbaum och Brolin för en mer holistisk ansats – där Sveriges regionala och bilaterala strategier är bättre integrerade (och där även det multilaterala stödet integreras när så är lämpligt). Om det regionala perspektivet inte återspeglas i de nationella strategierna, blir det svårare att lyckas med regional integration och samarbete. En grundförutsättning för fungerande samordning är givetvis att det finns ett nationellt ägarskap kring de regionala frågorna – vilket inte alltid är fallet. EBA har ännu inte utvärderat kopplingen mellan tematiska strategier och landstrategier, men det kan bli aktuellt framöver.

Är strategierna alltid strategiska? Söderbaum och Brolin menar att det svenska stödet till regional utveckling i södra Afrika varit alltför starkt inriktat på Afrikanska unionen och diverse regionala ekonomiska samarbeten. Utveckling och kapacitetsuppbyggnad hos regionala institutioner har stått i centrum. Få tecken tyder emellertid på att detta regionala fokus bidragit särskilt påtagligt till minskad fattigdom och till hållbar utveckling. Satsningar på regionala samarbeten riskerar att marginalisera näringslivet och det civila samhället – som båda kan spela en viktig roll för regional integration. Däremot kan mellanstatliga aktörer vara värdefulla för konflikthantering, konfliktförebyggande och annat.

På senare år har de svenska bilaterala strategierna blivit alltmer kortfattade och övergripande. Det ger utrymme för större flexibilitet och bättre anpassning till lokala förhållanden, men innebär också att strategiernas styrverkan riskerar bli svag. Strategierna innehåller mål (förväntade resultat) på en övergripande nivå, samtidigt som insatserna som finansieras av svenskt bistånd bidrar till resultat på en annan nivå.

Kruse (*EBA 2016:09*) efterlyser mer realistiska strategier. Bidrar den svagare övergripande styrningen till ett bättre bistånd? Det är ett ämne som förtjänar en djupare analys.

FN:s högkvarter, New York. Foto: UN Photo/Mark Garten.

ETT EFFEKTIVT BISTÅND

På papperet finns en närmast global samsyn om att ett effektivt utvecklingssamarbete bör följa principer som ägarskap, förutsägbarhet och fokus på uppnådda resultat. Denna samsyn återfinns i tidigare överenskommelser om biståndseffektivitet (Rom 2003, Paris 2005, Accra 2008, Busan 2011, Mexico City 2014).

Praktiken ser tyvärr annorlunda ut: de stolta principerna har inte efterlevts i särskilt hög grad. På senare år har det till och med talats om "Parisagens död". Det globala partnerskapet för effektivt utvecklingssamarbete ska genom översyn, lärande och gemensamma åtaganden bidra till att uppnå de globala målen. Under partnerskapets högnivåmöte i slutet av 2016 fastslogs att givarsamfundet inte levererat i linje med sina åtaganden. Ett nytt åtagande gjordes därför om att tidsbestämma åtgärder för att leva upp till vad man tidigare överenskommit.

Fyra aspekter på biståndets effektivitet – ägarskap, spridning, förutsägbarhet och resultat – har aktualiserats i EBA:s rapporter. I det följande tas dessa aspekter upp.

ÄGARSKAP

Principen om ägarskap har länge setts som en grundkomponent i svenskt bistånd. Med ägarskap menas att samarbetsländerna bedriver sin egen utvecklingspolitik, har egna strategier och även styr det egna utvecklingsarbetet på fältet. Samtidigt har biståndet förändrats i hög grad på senare år. Nya aktörer har trätt fram på arenan, och i många länder har biståndet fått mindre betydelse jämfört med andra finansiella flöden.

Dagens svenska bistånd har mycket fokus på "motvindsfrågor": till exempel jämställdhet, mänskliga rättigheter, HBTQ-frågor, demokrati och pressfrihet. Sådant är ofta känsligt i våra samarbetsländer. När regeringen i ett land inte är välvilligt inställd till att arbeta med sådana frågor görs de svenska insatserna ofta via lokala organisationer i civilsamhället. Samtidigt krymper det civila samhällets utrymme i ett flertal länder i dag, som Youngs (EBA 2015:01) konstaterat.

Det krävs mer koncentration på ägarskapsfrågan i det svenska biståndet. Det är en övergripande slutsats från 2016 års EBA-rapporter. Samtidigt ger inte ägarskap någon universallösning för biståndets effektivitet. Stein-Erik Kruse (EBA 2016:09) har skrivit en

rapport där det svenska utvecklingssamarbetet med Uganda står i centrum. Han menar att den svenska strategin hade behövt vara mer "bottenstyrd" och "ägd" av ugandierna själva till sitt innehåll. Man borde "mer aktivt involvera och samråda med officiella företrädare för mottagarländerna och andra biståndsgivare".

Även Söderbaum och Brolin (EBA 2016:01) ser "starka belägg för att regionalt utvecklingssamarbete som inte är väl integrerat i nationella utvecklingsstrategier ofta är ineffektivt och inte leder till långsiktig utveckling".

Ägarskap är dock inte alltid någon direkt eller oproblematiserad väg till effektivt bistånd. McGillivray m.fl. (EBA 2016:10) har studerat svenska erfarenheter av femtio års utvecklingssamarbete med Tanzania och lyfter fram att givare aktivt måste förhålla sig till ägarskapets skiftande nivåer. Givares satsningar på projekt utanför partnerregeringens system saknar nationellt ägarskap per definition. Ett statligt ägarskap som saknar förmåga att genomföra projekt äventyrar samtidigt ägarskapet på lokal nivå. Att främja ägarskap på en viss nivå garanterar alltså inte ägarskap på den andra nivån. Öjendal m.fl. (EBA 2017:05) visar på både betydelsen av och problem med lokalt ägarskap i fredsbyggnadsprocesser och hur lokalt ägarskap ofta står i konflikt med nationellt ägarskap.

Ett problem med Parisdeklarationens principer är att stöd som levereras i enlighet med principerna förblir ineffektivt om ett mottagarland bedriver en missriktad politik eller om den lokala kapaciteten för utveckling är alltför svag.

Dessa lärdomar aktualiserar ett spörsmål: Vems ägarskap är det som ska främjas? Frågan bör ses i ljuset av att biståndet på senare år gått via civilsamhällets aktörer i ökande grad. Är det realistiskt att – som i fallet Uganda (EBA 2016:09) – uppnå resultaten i en landstrategi trots att nästan inget samarbete sker via staten? Vem är det som måste äga utvecklingen för att den ska peka framåt?

Regnskog i Amazonas. Foto: UN Photo/Eskinder Debebe.

Uppenbarligen finns centrala och svåra frågor som mår bra av en djupare analys. EBA initierar under 2017 en större studie inriktad på hur ägarskap hanteras i svenskt bistånd och hur det bör hanteras i en ny tid för utvecklingssamarbetet.

BISTÅNDETS SPRIDNING

Minskad spridning jämfört med dagens (höga) nivåer skulle öka biståndets effektivitet. Rune Hagen (*EBA 2015:03*) hittar belägg för detta i forskningen som stödjer Parisagendans argumentation. Biståndet ges till alltför många länder, till för många sektorer, och portioneras ut i form av många små enskilda interventioner. Sådant

skapar höga transaktionskostnader och administrativa kostnader i biståndet (inte minst för mottagarna), samtidigt som lärande och transparens försvåras.

Den svenska regeringens satsning på ökad koncentration gav viss effekt fram till 2009, men på senare år tycks spridningen ha ökat något igen, enligt Hagen. Dessa slutsatser kan kompletteras med information på landnivå.

Utvärderingen av det långvariga samarbetet med Tanzania (*EBA 2016:10*) visar hur Sverige aktivt bidragit till den stora spridningen av biståndet i landet. Det har skapat ”en enorm press på den

Kraftledningar i bergsområdet i Sapa, Vietnam. Foto: UN Photo/Kibae Park.

tanzaniska staten”, anser författarna (s. 10). Kruse (*EBA 2016:09*) noterar att det årliga svenska biståndet till Uganda – som i volym motsvarar kostnaden för att bygga en mellanstor bro i Skandinavien – bedrivs i många små insatser för att stärka demokrati, öka sysselsättning, förbättra grundläggande hälsa, värna mänsklig säkerhet och ta hänsyn till övergripande frågor som diskriminering av marginaliserade grupper, jämlikhet, könsbaserat våld, med mera. I båda landrapporterna argumenteras för att Sverige mer aktivt bör koncentrera biståndet genom ökad samordning med andra givare.

Regeringen skriver i det nya policyramverket att

”det finns behov av att regelbundet se över var det svenska utvecklingssamarbetet gör mest nytta. Val av länder ska göras utifrån en samlad bedömning och baseras på en tydlig bedömningsgrund utifrån var Sverige har särskilda förutsättningar att bedriva ett effektivt utvecklingssamarbete” (s. 47–48).

Det återstår att förtydliga hur denna översyn ska gå till och hur grunderna för den samlade bedömningen ser ut. Denna fråga är särskilt central, anser EBA, eftersom varken det nya policyramverket eller de nya globala målen för hållbar utveckling skapar någon tydlig grund för prioriteringar inom biståndet.

FÖRUTSÄGBARHET

Biståndets volatilitet och de negativa effekter detta medför har diskuterats i många år, och det har resulterat i internationella åtaganden om att göra biståndet mer förutsägbart. McGillivray m.fl. (*EBA 2016:10*) visar att det svenska biståndet till Tanzania präglats av relativt stor ryckighet under de gångna femtio åren. Samtidigt har biståndet till Uganda sedan 1998 varit relativt förutsägbart, och i regel har det funnits särskilda skäl för större nivåförändringar eller indraget stöd (*EBA 2016:09*).

Att avräkningarna för migrationskostnader leder till ökad volatilitet i biståndet, har Riksrevisionen uppmärksammat 2016. Problemet lyfts även fram i Knoll & Sherriffs rapport om de plötsligt ökade migrations- och flyktingströmmarna (*EBA 2017:01*), och beskrivs i Anells (*EBA 2017:04*) studie som en negativ effekt av utgiftsmålet.

Bristande förutsägbarhet är inte bara ett problem för mottagarna i samarbetsländerna. Den påverkar även planering och genomförande hos exempelvis biståndsorganisationer i det svenska civilsamhället som ofta är beroende av statlig finansiering. Hur kan man begränsa denna ryckighet hos biståndsvolymer? EBA arbetar under 2017 vidare med frågan, och ska bland annat undersöka hur valutakursförändringar påverkar biståndsflöden.

RESULTATORIENTERING

Effektivt bistånd är ett ämne som legat högt på den internationella dagordningen alltsedan den första konferensen för utvecklingsfinansiering i Monterrey 2002. I Parisagendan 2005 efterlyses ett ökat fokus på resultat som en av fem hörnstenar för att skapa ett mer effektivt bistånd. Många givare har de senaste tio åren använt sig alltmer av resultatbaserad styrning (RBM) för att få bättre grepp om vad som fungerar – men även för att säkerställa resultat och förbättra beslutsfattandet.

Det finns dock en viss inneboende motsättning i det resultatstyrda arbetet. Å ena sidan vill givarna kontinuerligt följa upp verksamheter för att lära sig och kunna göra justeringar vid behov. Å andra sidan finns ambitionen att visa resultat på kort sikt. Som Uganda-rapporten (*EBA 2016:09*) lyfter fram, finns även en risk att ett omfattande arbete med uppföljning och återrapportering på ambassaderna tränger undan den så viktiga dialogen med lokala samarbetspartner.

Även själva formatet för återrapportering har sina problem, visar rapporten. Resultat ska till exempel redovisas på en så övergripande nivå att det blir svårt att se hur resultaten är relaterade till det svenskfinansierade biståndet. Och många gånger ger mallarna för återrapportering inte utrymme för att redovisa de faktiska resultaten av enskilda insatser. Det finns därför en ökande skepsis hos biståndsaktörer och forskare mot dagens former av resultatbaserad styrning – de anses bygga på alltför förenklade antaganden om utvecklingens inneboende karaktär.

Ett flertal EBA-rapporter 2016 ser utmaningar med denna styrningsform. Matt Andrews (*EBA 2015:05*) och Cathy Shutt (*EBA 2016:07*) visar att det finns alternativa metoder för planering, uppföljning, utvärdering och resultatrapportering inom biståndet. Ofta handlar det om att stegvis hitta lösningar på problem hos enskilda projekt, med hänsyn tagen till den lokala miljön. Vidare är det angeläget att bygga relationer i utvecklingssamarbetet och att hitta rätt kombination av tillit och kritisk dialog. För att nå dithän krävs att planering, styrning och uppföljning i större utsträckning utgår från att utvecklingsprocesser är komplexa och oförutsägbara.

Samtidigt är det fortsatt viktigt att ha en tydlig bild i förväg av vad man vill uppnå, och hur detta ska kunna mätas.

Ytterväggen till ett nytt hus muras i Kabul, Afghanistan. Foto: UN Photo/Jawad Jalali.

ATT UTVÄRDERA BISTÅND

Utvärdering av bistånd rymmer ett antal dimensioner. I detta avsnitt tar vi fasta främst på lärandet.

UTVÄRDERING FÖR LÄRANDE

Utvärderingar är ofta ”tekniskt väl genomförda, omfattande, kanske kostsamma, och i stort ignorerade”. Det hävdar Joel Samoff m.fl. i (*EBA 2016:03*) i en syntesstudie av utvärderingar av biståndsfinansierade satsningar på utbildning. En tidigare rapport (*EBA 2015:02*) visar att utvärderingar ofta vänder sig till den närmsta kretsen. Om utvärderingarnas slutsatser och rekommendationer inte når sina avsedda mottagare, minskar deras förmåga att bidra till lärande och fungera som grundval för att utforma politik och program. Hur utvärdering sprids och används är således en viktig dimension som kan behöva ytterligare belysning.

ATT FÖRSTÅ OCH BEDÖMA ORSAKSSAMBAND

Det finns flera sätt att bedöma orsakssamband med vetenskapligt tillförlitliga metoder. Varje sätt har sina för- och nackdelar beroende på studieobjektet. I sökandet efter ändamålsenlig kunskap har EBA tagit fram ett antal rapporter som beskriver, utvecklar eller testat olika modeller för utvärdering.

EBA:s första rapport (*EBA 2014:1*) handlade om när det är önskvärt, och möjligt att använda randomiserade kontrollerexperiment vid utvärdering av biståndsfinansierade projekt och program. Barbara Befani (*EBA 2016:05*) hävdar att frågan ”vad som fungerar” ofta är alltför enkelspårig. Den måste kompletteras: Vad fungerar för vem, under vilka omständigheter och på vilka villkor? I många fall är det omöjligt att arbeta med kontrollgrupper, och ofta är observationerna alltför fåtaliga för att tillåta en statistisk analys. I sådana lägen kan kvalitativ komparativ analys (QCA, *Qualitative Comparative Analysis*) tillämpas.

En annan metod för effektutvärdering baseras på geokodade data (som geografiskt anger var i ett visst land biståndsinsatser görs, när insatserna är av sådan art att detta kan fastslås). Under 2017 slutför Ann-Sofie Isaksson en EBA-studie om förutsättningarna för att använda denna metod vid utvärdering av det svenska biståndet.

Merparten av det svenska biståndet är strategistyrkt. Att bygga upp en modell för att kostnadseffektivt utvärdera strategistyrningen, var ett delsyfte när EBA 2016 lanserade två studier av samarbetet med Uganda respektive Tanzania.

Stein-Erik Kruse (*EBA 2016:09*) konstruerar en modell för att bedöma hur olika faktorer på givarnas sida (policy- och programutveckling, biståndsstyrning och genomförande, uppföljning och utvärdering) påverkar effektiviteten. Modellen tillämpas sedan på Sveriges utvecklingssamarbete med Uganda 2009–2015. Kruse ger även förslag på hur angreppssättet ska kunna utvecklas – bland annat genom att även undersöka samspelet mellan parterna i projektens genomförandefas.

I den andra studien (*EBA 2016:10*) tillämpar Mark McGillivray m.fl. AQEF-modellen (*Aid Quality Evaluation Framework*) för att bedöma vilka effekter det långvariga utvecklingssamarbetet mellan Sverige och Tanzania haft på fattigdomen. AQEF är ett ramverk för att värdera det sannolika resultatet av insatser. Författarna utgår bland annat från Parisdeklarationens principer för effektivt bistånd. Även om AQEF-modellen kan behöva utvecklas vidare, visar rapporten att det är fullt möjligt att med en god utvärderingsdesign behandla en så pass komplicerad fråga.

På väg till risfälten en tidig morgon i byn Maos, Indonesien.
Foto: UN Photo/Ali Mustofa.

ATT LÄRA GENOM SYNTESER AV BEFINTLIG KUNSKAP

Runt om i världen görs varje år en stor mängd studier och utvärderingar med fokus på utveckling och bistånd. Mycket skulle vara vunnet om den här kunskapen kan tas tillvara effektivt för att främja lärande och underlätta för det svenska biståndets beslutsfattare. Det finns ett antal internationella organisationer som genomför sådana studier. De täcker dock inte alla områden som har relevans för det svenska biståndet. EBA har därför sedan 2013 tagit fram syntesstudier med fokus på bistånd till utbildning (*EBA 2016:02* och *EBA 2016:03*), klimatbistånd (*EBA 2015:09*) och nu senast antidiskrimineringsåtgärder (*EBA 2017:02*).

Det kanske viktigaste syftet med många syntesstudier är att sammanställa kunskap om vilka interventioner som visat sig medföra god måluppfyllelse. Sådana studier kan minska risken att liknande misstag upprepas i biståndsarbetet. För framtiden ska EBA satsa på att göra synteserna mer relevanta och användbara för det svenska biståndet. För att nå

dithän vill vi engagera biståndets aktörer med att både formulera frågeställningar och delta i våra referensgrupper. EBA ordnade våren 2016 en *workshop* med fokus på hur syntesstudier bör genomföras.

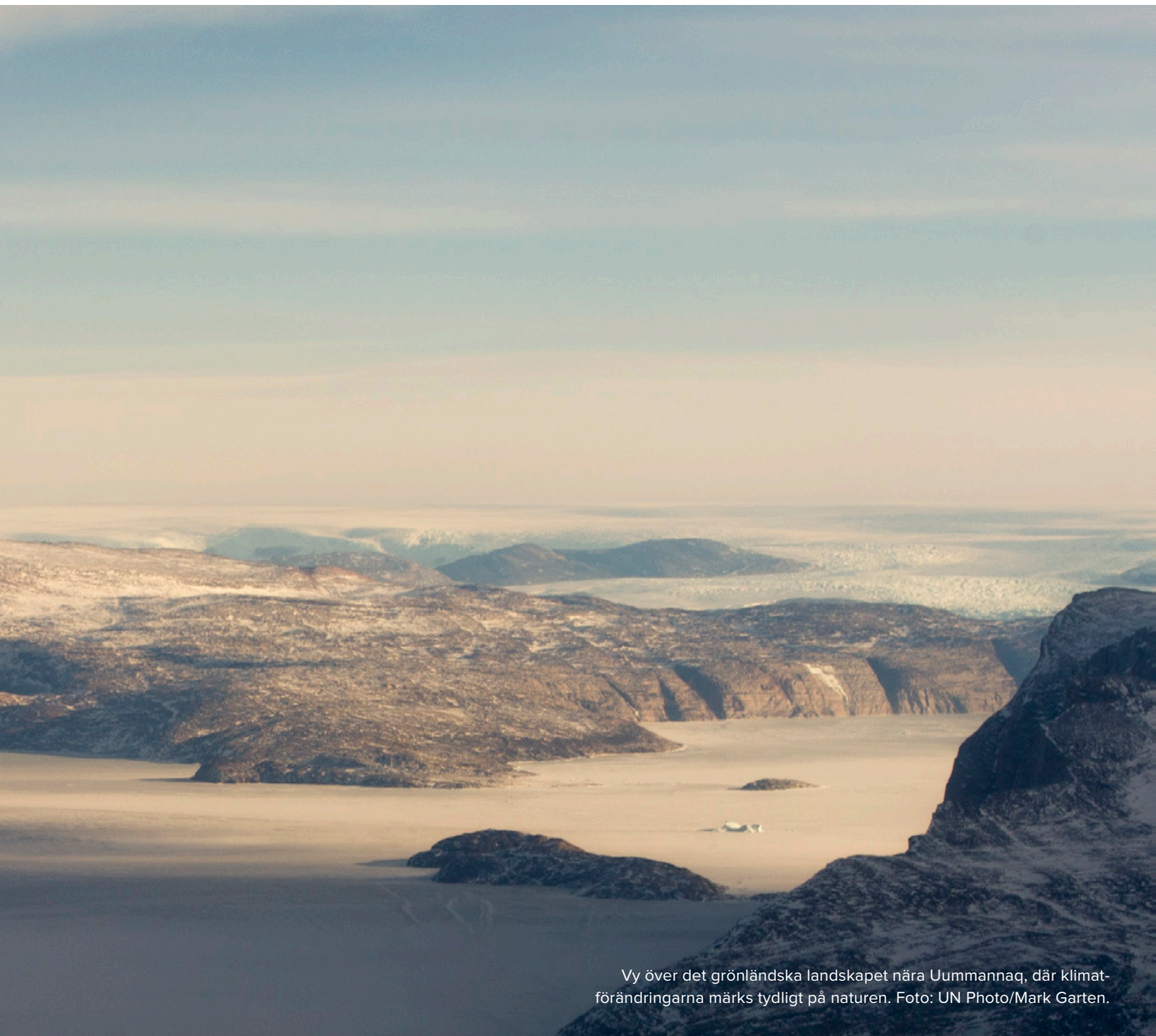
Synteser är en fruktbar metod för att identifiera kunskapsluckor inom ett område, anser EBA. Antidiskrimineringsstudien är ett gott exempel. Den visar att kunskapen om effekterna av riktade antidiskrimineringsprogram mot personer med funktionsnedsättning är nästan obefintlig.

Det ska sägas att grundläggande syntesstudier kan vara relativt dyra. EBA har inte möjlighet att ensam finansiera denna typ av studier – annat än undantagsvis. Det är således angeläget att sätta potentiell nytta i relation till kostnader. Att dra nytta av syntesstudier gjorda av andra aktörer internationellt genom att koppla ihop studierna med det svenska biståndet är en kostnadseffektiv lösning. Det är en metod som EBA vill tillämpa oftare i framtiden.

DATA OCH STATISTIK – KUNSKAP PÅ BRÄCKLIG GRUND

Tillförlitliga statistiska underlag är ofta en förutsättning för välgrundade beslut. Utvecklingsländer står inför en utmaning när de – i enlighet med exempelvis Agenda 2030 – ska samla in ny statistik över många indikatorer. Naturligtvis kan många länder, utöver att få kunskap om själva indikatorerna, kraftigt förbättra sin kapacitet att inhämta statistik. Men det finns också en risk, menar expertgruppen, att kostnaderna för denna rapportering tränger undan annat angeläget nationellt statistikarbete.

Vy över det grönländska landskapet nära Uummannaq, där klimatförändringarna märks tydligt på naturen. Foto: UN Photo/Mark Garten.

Att stödja uppbyggnaden av statistisk kompetens i samarbetsländer bör därför prioriteras. Inom DAC:s nätverk för utvärderingsorganisationer (EvalNet), där EBA ingår, pågår en diskussion om hur sådant stöd kan utformas på lämpligaste sätt.

Vid utvärderingar används ofta sekundärdata utan tillräcklig hänsyn till deras kvalitet. Detta leder ofta till bristfälliga utvärderingar, konstaterar såväl Samoff m.fl. (*EBA 2016:03*) som Molander (*EBA 2016:11*).

EBA har återkommande pekat på behovet av korrekta och ändamålsenliga data över det svenska biståndet. Brister i kodningen av insatser minskar

materialets användbarhet. I en underlagsrapport till EBA (december 2016) undersöker Ulrika Ahrsjo tillförlitligheten hos datamaterialet över det svenska bilaterala biståndet. Hon utgår från hypotesen att liknande former av bistånd får skiftande benämningar i takt med ändrade politiska prioriteringar. Det går inte att fastslå att detta sker med någon systematik, men därmed inte sagt att sådana effekter inte alls finns – data är inte tillräckligt informativa för att besvara frågan. EBA fortsätter att arbeta med statistik och driver på för att skapa bättre och mer tillgängliga data på biståndsområdet. Migration och utveckling är ett område som behöver bättre kriterier för inrapportering av statistik till DAC.

ERFARENHETER OCH VERKSAMHETEN FRAMÖVER

I dagsläget publicerar EBA en rapport i månaden i genomsnitt och håller ett seminarium i månaden. Detta är i linje med den budget som EBA idag arbetar med.

På försök har EBA i början av 2017 gjort en utlysning på ett tematiskt viktigt område – ägarskap – som ger möjlighet att föreslå en något mer omfattande insats än vad som hittills medgetts. Avsikten är bland annat att ge utrymme för att inhämta ny empiri.

Om försöket slår väl ut hoppas vi kunna göra åtminstone två större utlysningar per år på områden av central betydelse för det svenska biståndet.

Två landutvärderingar genomfördes under 2016: Tanzania och Uganda. Ett delsyfte var att pröva olika metoder för att kostnadseffektivt utvärdera resultaten av landsamarbetet. EBA vill satsa på denna typ av

metodutvecklande utvärderingar även i framtiden och avser att under 2017 initiera åtminstone en eller ett par sådana studier.

Under 2016 initierade EBA ett projekt med betydligt längre löptid än normala studier. Projektet inbegriper så kallad följeforskning (nära samverkan mellan praktiker och forskare vid utvärderingar av projekt och satsningar), och fokuserar på hur Sida integrerar jämställdhet i sitt arbete. Studien ska vara färdig i slutet av 2017.

I nedanstående tabell listas EBA:s pågående projekt.

PÅGÅENDE STUDIER (DEN 31/12 2016):

ARBETSTITEL OCH BESKRIVNING	REFERENSGRUPP*	FÖRFATTARE
Är det svenska biståndet hållbart? <i>En studie om hållbarhet och utvärdering av hållbarhet i svenskt bistånd.</i>	Jan Valdelin Anna Liljelund Ordförande: Jan Pettersson	EBA:s kansli
Geospatial impact evaluation: A new approach to aid evaluation <i>En studie om förutsättningarna för utvärdering av svenskt bistånd utifrån geokodade data.</i>	Anders Olofsgård Andreas Kotsadam Daniel Strandow Joakim Molander Ordförande: Eva Lithman	Ann-Sofie Isaksson
Research Aid Revisited <i>En studie om svenskt forskningsbistånds tillkomst, utveckling och framtid.</i>	Måns Lönnroth Rolf Carlman Lena Johansson de Chateau Sylvia Schwaag Serger Ordförande: Gun-Britt Andersson	Sverker Sörlin David Nilsson
What happened to all the researchers? <i>En uppföljning av afrikanska doktorander som finansierats genom den svenska sandwichmodellen.</i>	Tomas Kjellqvist Beth Maina Ahlberg Eva Tobisson Ordförande: Arne Bigsten	Måns Felleesson

* EBA:s referensgrupper har en strikt rådgivande roll. Deltagare i referensgrupper har inte något ansvar för rapporternas innehåll, och de instämmer inte nödvändigtvis i rapporternas slutsatser och rekommendationer.

ARBETSTITEL OCH BESKRIVNING	REFERENSGRUPP*	FÖRFATTARE
<p>Effektutvärdering av Swedfunds verksamhet <i>En utvärdering med fokus på Swedfunds effekt på fattigdomsreducering.</i></p>	<p>Edward T. Jackson Eilis Lawlor Henrik Schaumbürg-Muller Karin Kronhöffer Keetie Roelen Ordförande: Kim Forss</p>	<p>Stephen Spratt Chris Barnett Charley Clarke</p>
<p>Följeforskning på Sidas insatser för stärkt jämställdhetsintegrering <i>Följeforskning vad gäller implementeringen av Sidas plan för jämställdhetsintegrering åren 2015 till 2018.</i></p>	<p>Anne-Charlott Callerstig Drude Dahlerup Jessica Janrell Åsa Eldén Ordförande: Julia Schalk</p>	<p>Fredrik Ugglå Elin Bjarnegård</p>
<p>Lärande från utvärderingar i internationellt bistånd? <i>Studien belyser hur man i utvärderingsverksamheten hanterar spänningen mellan ansvarsutkrävande och lärande. Studien har en tvärvetenskaplig ansats och baseras på svenska och norska erfarenheter.</i></p>	<p>Asbjörn Eidhammar Penny Hawkins Karolina Hulterström Lennart Wohlgemuth Ordförande: Eva Lithman</p>	<p>Hilde Reinertsen Desmond McNeill Kristian Bjørkdahl</p>
<p>Sweden's funding for UN Funds and Programmes <i>En analys av förändrade finansieringsmönster för FN:s fonder och program – i syfte att ge vägledning om hur Sverige ska navigera i det nya landskapet.</i></p>	<p>Henrik Hammargren Magnus Magnusson Piera Tortora Silke Weinlich Tobias Axerup Ordförande: Torgny Holmgren</p>	<p>Thomas G. Weiss Stephen Browne</p>
<p>Evidence-based anticorruption <i>En studie om vilka former av antikorrupsionsåtgärder som fungerar bäst i olika miljöer.</i></p>	<p>Martina Björkman Nyqvist James Donovan Nikos Passas Anna Persson Nils Taxell Ordförande: Arne Bigsten</p>	<p>Alina Mungiu-Pippidi</p>
<p>Litteraturoversikt om samspelet mellan humanitärt bistånd och långsiktigt utvecklingsbistånd <i>En litteraturoversikt med inriktning på processer för att länka humanitärt bistånd och långsiktigt utvecklingsbistånd samt över utvärderingar av respons i flyktingkriser. Studien genomförs i samarbete med DEval.</i></p>	<p>Helge Roxin Riitta Oksanen Malin Mobjörk Ordförande: Kim Forss</p>	<p>Alexander Kocks Ruben Wedel</p>
<p>Aid volatility due to exchange rate fluctuations <i>En studie om i vilken utsträckning växelkursförändringar bidrar till fluktuationer i biståndsflöden, samt hur detta kan hanteras.</i></p>	<p>Ska utses Ordförande: Arne Bigsten</p>	<p>Númi Östlund</p>
<p>Evaluating anti-discrimination measures: Phase II <i>En fördjupad utvärdering av ett antal länders nationella antidiskrimineringsåtgärder.</i></p>	<p>Julia Schalk deltar i den internationella referensgruppen</p>	<p>Andrew Shepard Rachel Marcus</p>

* EBA:s referensgrupper har en strikt rådgivande roll. Deltagare i referensgrupper har inte något ansvar för rapporternas innehåll, och de instämmer inte nödvändigtvis i rapporternas slutsatser och rekommendationer.

BESLUTADE RAPPORTER OCH GENOMFÖRDA SEMINARIER 2016

BESLUTADE EBA-RAPPORTER 2016

EBA fattar självständigt beslut om vilka studier som ska göras. Författarna till EBA:s rapporter ansvarar självständigt för analys, slutsatser och rekommendationer. Slutlig kvalitetssäkring står expertgruppen för.

- 2016:01 **Support to regional cooperation and integration in Africa – what works and why?**
Fredrik Söderbaum, Therese Brolin
- 2016:02 **Education in developing countries what policies and programmes affect learning and time in school?**
Amy Damon, Paul Glewwe, Suzanne Wisniewski, Bixuan Sun
- 2016:03 **Capturing complexity and context: evaluating aid to education**
Joel Samoff, Jane Leer, Michelle Reddy
- 2016:04 **Swedish responsibility and the United Nations Sustainable Development Goals**
Magdalena Bexell, Kristina Jönsson
- 2016:05 **Pathways to change: Evaluating development interventions with Qualitative Comparative Analysis (QCA)**
Barbara Befani
- 2016:06 **Vem beslutar om svenska biståndsmedel? En översikt**
Expertgruppen för biståndsanalys
- 2016:07 **Towards an Alternative Development Management Paradigm?**
Cathy Shutt
- 2016:08 **Sustaining a development policy: results and responsibility for the Swedish policy for global development**
Måns Fellesson, Lisa Román
- 2016:09 **Exploring Donorship – Internal Factors in Swedish Aid to Uganda**
Stein-Erik Kruse
- 2016:10 **Swedish Development Cooperation with Tanzania – Has It Helped the Poor?**
Mark McGillivray, David Carpenter, Oliver Morrissey, Julie Thaarup
- 2016:11 **Revitalising the policy for global development**
Per Molander
- 2017:01 **Making Waves: Implications of the irregular migration and refugee situation on Official Development Assistance spending and practices in Europe**
Anna Knoll, Andrew Sherriff
- 2017:02 **Do Anti-Discrimination Measures Reduce Poverty Among Marginalised Social Groups?**
Rachel Marcus, Anna Mdee, Ella Page

- 2017:03 **Animal health in development – its role for poverty reduction and human welfare**
Ulf Magnusson, Arvid Ugglå, Jonathan Rushton
- 2017:04 **Enprocentmålet – en kritisk essä**
Lars Anell
- 2017:05 **The Local Turn of Peacebuilding – Revising a Dogma?**
Joakim Öjendal, Hanna Leonardsson, Martin Lundqvist

DEVELOPMENT DISSERTATION BRIEFS (DDB)

I våra DDB:s ges nyligen disputerade forskare möjlighet att kort presentera sina avhandlingar med fokus på relevansen för utformningen av svenskt utvecklingssamarbete. Syftet är att ge kunskap om såväl ny forskning som nya forskare till regering, myndigheter och övriga intressenter.

- DDB 2016:01 **Going with the flow or swimming against the current? Interplay of formal rules, informal norms and NGO advocacy strategies**
Yumiko Yasuda
- DDB 2016:02 **The when and why of helping: individual and organizational decision making from a psychological perspective**
Arvid Erlandsson
- DDB 2016:03 **Path dependent possibilities of transformation: agricultural change and economic development in north and south Vietnam**
Montserrat López Jerez
- DDB 2016:04 **Child education, child labor and the agricultural economy**
Elin Vimefall
- DDB 2016:05 **Beyond the buzzwords: approaches to gender in humanitarian aid**
Elisabeth Olivius
- DDB 2016:07 **Våldsamma hot och priset för ärlighet: En omvärdering av tjänstemäns val att ta mutor**
Aksel Sundström
- DDB 2016:08 **Anti-corruption reform – evolution or big bang?**
Anders Sundell
- DDB 2016:09 **How does China challenge the IMF's power in Africa?**
Johanna Malm
- DDB 2016:10 **Beskattning och institutionell kvalitet**
Rasmus Broms
- DDB 2016:06 **Women in African natural resource booms**
Anja Tolonen

SEMINARIER UNDER 2016

EBA:s seminarier är en naturlig mötesplats för debatt om viktiga biståndsfrågor. Där sätts våra rapporter in i ett bredare sammanhang och diskuteras ur såväl ett policy- som praktiskt perspektiv.

- 20 jan **Drivers for development: advocacy, diversification, donations and endowments**
(DDB 2016:1 – 2016:4)
- 27 jan **Business and Human Rights in development cooperation – is Sweden on the right track?**
(EBA 2015:08)
- 21 mars **In search of double dividends from climate change interventions: Evidence on forest conservation and household energy transitions**
(EBA 2015:09)
- 11 maj **Aid to education – what works in a complex world?**
(EBA 2016:02 och 2016:03)
- 10 juni **Jämställdhet i det humanitära biståndet och utvinningsindustrins effekt på kvinnors ställning**
(DDB 2016:5 – 2016:6)
- 20 juni **Sveriges arbete med de globala målen – vems ansvar?**
(EBA 2016:04)
- 27 juni **Impact Evaluation using Qualitative Comparative Analysis (QCA)**
(EBA 2016:05)
- 31 aug **Beyond the “results agenda” in international development cooperation?**
(EBA 2016:07)
- 14 sep **PGU – omöjligt eller mer aktuellt än någonsin?**
(EBA 2016:08)
- 18 okt **Sweden’s support for development in Africa**
(EBA 2016:01, 2016:09 och 2016:10)
- 8 dec **Samhällsstyrning: nationellt och globalt**
(DDB 2016:8 – 2016:10)
- 14 dec **Det möjliga biståndet – Swedish development cooperation in a new environment**
(EBA 2016:11)

www.eba.se

